

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, den 26. februar 2024

Orientering nr. 03/2024

Sambandsflokkurin størst i ny meningsmåling

En meningsmåling fra den 7. februar 2024, som Spyr.fo har foretaget for bladet Portalinum blandt 500 personer, viser, at Sambandsflokkurin var blevet det største parti med 26,3 pct. af stemmerne, svarende til ni mandater, såfremt der var valg i dag. Det næststørste parti var blevet Fólkaflokkurin med 25,2 pct. af stemmerne og otte mandater. Med i alt 17 mandater kunne de to oppositionspartier sammen danne en flertalskoalition. Meningsmålingen viser endvidere, at de to store koalitionspartier, Javnaðarflokkurin og Tjóðveldi ville stå til en tilbagegang på henholdsvis to og et mandat.

Bill Justinussen skifter parti

Bill Justinussen, som ved sidste valg til Lagtinget ikke opnåede genvalg for Miðflokkurin – et kristent parti han for 30 år siden selv var med til at stifte – har oplyst, at han har meldt sig ind i Fólkaflokkurin. Et skifte, som han begrundet med, at han er blevet for borgerlig til Miðflokkurin. Bill Justinussen har været landsstyremand fra 2002-2004 og lagtingsmedlem fra 2004-2022. Miðflokkurins formand Jenis av Rana udtalte den 14. februar 2024 til KVF, at *"han håber og regner med, at Bill kommer tilbage til Miðflokkurin."*

Luftvarslingsradar

Forsvarsminister Troels Lund Poulsen har i et skriftligt svar til MF Anna Falkenberg (Sambandsflokkurin) om den kommende luftvarslingsradar på Færøerne oplyst, at *"Som det fremgår af første delaftale under forsvarsforliget 2024-2033, tillægges det prioritet, at en luftvarslingsradar etableres på Færøerne snarest muligt [...] Med den nuværende leveringsplan forventes tilvejebringelsen af etablerement at vare cirka op til fire år. Dette vil blive søgt fremskyndet, hvis det er muligt[...] Som det fremgår af forståelsespapiret indgået mellem Færøerne og Danmark vedr. forudsætninger for opstilling af luftvarslingsradar på Færøerne, vil planlægningsprocessen og etablering af radaren blive drøftet på regelmæssige møder med deltagelse af embedsmænd og evt. faglige eksperter."* Hele svaret kan læses [HER](#).

Lagmanden deltog i sikkerhedskonference i München

Lagmand Aksel V. Johannesen deltog i dagene 16.-17. februar 2024 i den årlige sikkerhedskonference i München, hvor verdens ledere mødtes for bl.a. at diskutere støtten til Ukraine. Lagmanden udtalte ved sin hjemkomst, at *"vi på Færøerne kan føle os trygge, selvom verden er blevet mere usikker"*. Lagmanden oplyste endvidere, at Vesten er enig om at stå sammen om Ukraine. Det er første gang, at Færøerne er repræsenteret ved konferencen.

Indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde har besøgt Færøerne

Den 19. februar 2024 var indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde på besøg hos landsstyrekvinden for sundhedsanliggender Margit Stóra (Javnaðarflokkurin). Ministeren og landsstyrekvinden drøftede på deres møde bl.a. spørgsmålet om overtagelse af landslægeembedet, transport mellem Færøerne og Danmark af patienter med smitsomme sygdomme, uddannelse af speciallæger på Færøerne samt overdragelse af færøske PKU-kort¹ til Færøerne. Ministeren besøgte endvidere Landssygehuset, Landsapotekeren og Landslægeembedet.

Landsstyret bevilliger 10 mio. kr. til børn og unge i Ukraine

Det fremgår af en pressemeddelelse af 24. februar 2024 fra landsstyreområdet for justitsanliggender, at landsstyret har besluttet at støtte børn og unge i Ukraine med 10 mio. kr. til brug for humanitære tiltag.

Fast track-ordning for udlændinge uden for EU

Siden fast track-ordningen trådte i kraft på Færøerne i november 2021 – se Indberetning nr. 14/2021 – har 1067 udlændinge fået arbejds- og opholdstilladelse på Færøerne gennem ordningen, som medfører, at det færøske erhvervsliv kan benytte sig af arbejdskraft fra tredjelande, dvs. lande uden for EU. Ordningen blev indført som en følge af den lave arbejdsløshed på Færøerne.

To personer savnes efter et færøsk fiskeskib sank

Den 6. februar 2024 blev det færøske fiskeskib Kambur ramt af en kæmpebølge, som betød, at skibet fik kraftig slagside og efterfølgende sank. Der var i alt 16 besætningsmedlemmer ombord, hvoraf de 14 blev reddet i land af en redningshelikopter fra det færøske flyselskab Atlantic Airways. Eftersøgningen af de to savnede personer fortsatte i flere dage, hvor bl.a. et dansk Challenger-fly fra Søværnet deltog.

Kongeparret besøger Færøerne

H.M. Kong Frederik og H.M. Dronning Mary besøger efter planen Færøerne i perioden 12.-14. juni 2024. Lagmand Aksel V. Johannesen er vært for besøget, som bliver det første officielle besøg på Færøerne, efter H.M. Kong Frederik X blev udråbt som regent den 14. januar 2024. Parret har som Kronprinspar været på tre officielle besøg på Færøerne, sidst i 2018, hvor også parrets fire børn deltog. Kronprins Frederik deltog i 2019 i Royal Run i Klaksvík.

Den tidligere lagmand Anfinn Kallsberg er død

Tidligere lagmand Anfinn Kallsberg, Fólkaflokkurin, er død 76 år gammel. Anfinn Kallsberg blev i 1980 for første gang valgt til Lagtinget. Da han stoppede i politik i 2011, havde han været både lagttingsmedlem, landsstyremand, lagttingsformand og lagmand, ligesom han havde siddet i Folketinget. Anfinn Kallsberg deltog som lagmand i forhandlingerne med den danske regering om bl.a. banksagen og selvstændighed.

¹ De færøske PKU-kort, hvorpå PKU-prøven (hælprøven) udtages fra nyfødte børn på Færøerne siden 1986 til nu, registreres, har indtil for nyligt været opbevaret hos Statens Serum Institut. Efter aftale bliver PKU-kortene fra 1986 til nu sendt retur til Færøerne, hvor de skal anvendes til at udvikle og administrere et væv- og blodregister, diagnoseregister og slægtsregister til brug for forskning.